

— Paljon on työssä veljiänne;
Yhtykäämme mekin niihin,
Tilatkaamme tiedon tuoja,
Veikoiltamme viesti tänne,
Tänne Karjalan ahoille,
Kalevalan kankahille.

Alajärvi 27/7 1907.

A. J.

Avoin kirje

Wiipurin tuomiokirkon pappismunkille, jumaluusopin kandidaatti Kyprianoille Hympölässä.

K. Herra!

Kun tänään, matkoiltani koteuduttuani sain tilaisuuden tutustua kirjoitelmiinne: »protestanttisen opin levittämisestä Karjalassa» ja »Suomalaisuuttamisen levittäminen Venäjän Karjalassa» sekä näitten aiheuttamaan selostukseen ja sanain vaihtoon, jotka ovat painettuina Laatokka-lehden 61, 66 ja 67 numeroissa — en malta olla kohdaltani minäkin hiukan kajoamatta niihin.

Herra Kirjanoppinut! Miksi tahdotte vaeltaa valheen kengissä? Ja vielä sittenkin, valaitenne valkeuteen tultua vaan yhä samaa saastaista virttänne viritätte! Tiedättekö todella Herra Kirjanoppinut, että vale tappaa sielun! — Ehkä yhtä hämärästi kuin eroituksen henkisten ja hengellisten käsitteiden eroavaisuuden olemassaolosta. Tämän olen pakotettu Teille, Herra Kirjanoppinut, näin avoimesti sanomaan, ett'ette, eikä kukaan tämän lukijoista saisi aihetta ajattelemaan minun tahtovan kiertelemällä vältellä hyökkäyksiänne. Vielä kerran täytyy minun sanoa, että koko kyhäyksenne, mikäli se koskee Vienan Karjalaa tahi Vienan Karjalaisten Liittoa ynnä sen toimintaa, on tarkoituksella tehtyä vääristelyä, julkeaa valetta — oikein pyhyden varjon alla synnytettyä — häpeämättömintä parjausta!

Herra Kirjanoppinut! Miten ja millä oikeudella Te uskallatte minua soimata uskostani luopuneeksi. Onko julkeampaa valetta! Te, Herra Kirjanoppinut! Tekö olette astunut omantuntoni tuomariksi. Tiedättekö mitä on usko ja siitä luopuminen. Pyydän: älkää se-

koittako eri asioita yhdeksi sekamelskaksi. Pysykää selvillä, puhukaa ymmärrettävää kieltä. Usko ja uskonto lienevät varsin eri asiat — ja luopua jostain uskonnosta lienee vallan toista kuin uskosta. Mutta kun minun ei vielä tähän päivään asti ole tullut kummastakaan näistä luovutuksi, niin joko tiedätte tässäkin kohden valehdelleenne.

Mitä Teidän, Herra Kirjanoppinut tarvitsee välittää laillisuudesta, Tehän vain evankeliumin eväillä liikutte. Olkoon lain valvonta uratniekkojen ja tsinovnikkojen tehtävä, hengen miehet omia tuntoja koluuttakoot vallan toisenslaisilla aseilla kuin nuo. Seisooko Vienan Karjalaisten Liiton toiminta lain pohjalla eli toisinsanoen vastaavatko sen toimet nykyisen, rappeutuneeksi yleensä tunnustetun yhteiskuntajärjestelmän monioikkuisia, ahdaskäsitteisiä kansan vähemmistön hyväksymiä säännöksiä, tahi ei, kuuluuko se Teihin, kuuluuko se sielunpaimeniin — tahi heidän virkatehtäviinsä valvoa vanhoillisuuden pystyissä pysyttämistä, vastustaa valveutuvien kansankerrosten kansallistunnon eloonelypymistä — tämäkö olisi kauniin kutsumuksenne tarkoitus pyhä? Niin, tämäkö?

Mieltänne lienee katkeroitannut ylen paljon sekin seikka, ett'ei V. K. Liiton kouluihin kelvannut Teidän aapisenne. Ikävä kyllä, että mainitsemanne aapinen jo lähes kymmenkunta vuotta sitten oli aiheena yksityisen suomenkielisen koulun sulkemiseen Kivijärvellä V.-Karjalassa. Entä katkismuksenne sitten? Ne eivät nekään ole Vienan Karjalan venäläisten pappien ja kirkkokoulun-opettajain silmissä paremman-arvoisia; — en tahdo mainitakaan, mihin ne siellä käytetään. Ja sitäpaitsi: Kuinka ja mitenkä Liitto, jonka työ tuli alkaa alusta — jo aivan alun pitäen olisi pitänyt takertua jo ennen tunnettuun asiaan? Sillä mistä olisi ollut sen parempi syy hyökätä karjalaisen opettajaparan kimppuun kuin juuri siitä että hän olisi uskonnonopetusta sanaakaan kouluissaan harjoittanut? Siitähän papit jo hampaitaan hajoivat, vaan kun ei siitä saatu jyskimistä, niin etsittiin toisaalta ja saatiinkin siitä, että V. K. Liiton toimittama aapinen havaittiin (hengen miesten herkistä mielikuvituksista) »jotenkin vailinaiseksi». Muistatteko sananne, kirjanoppinut?

Kun vielä mainitsen, että se jolla on virka ja virastaan tuloja, sillä on kaikki hyvin. Mutta talonpoikainen, jonka leipä useinkin uh-

kaa loppua, se ei vainenkaan voi olla tyytyväinen kaikkeen mitä herrat meletii. — Eikö juuri tämä todista, että valtiollisia aatteita ja ajatuksia ei herätä mikään ulkoapäin tuleva liike, vaan tyytymättömyys nurinkurisiin oleviin oloihin, ja sitä tyytymättömyyttä Te olette löytävä paljon Venäjällä.

Vuosisatoja olemme me vienankarjalaiset kulkeneet ilman apua, ilman opastusta, ilman mitään huomiota ja olojen parannusta, — eikö nyt olisi aika meidänkin jotakin toivoa?

Te, Herra kirjanoppinut, olette antanut sairaloiselle mielikuvituksellenne kyhäyksissänne liian suuren vallan, nähdessänne V. K. Liiton toiminnassa enemmän pahaa kuin hyvää. Kahtakaa tästä!

Mitä teillä on meidän pyrkimystemme kanssa tekemistä, koska Te olette meille ja meidän oloillemme ventovieras? Te, ette tunne tunne meitä ettekä meidän ominaista henkistä elämäämme; — siksi väistykää! Me emme tätä sano vallalla, vaan oikeutuksella! Ajatelkaa ja tajutkaa että tämä puhtaasti kansallinen valistusliike, joka nyt vasta on viriämässä V.-Karjalassa — ei lainkaan ole uskonnollista laatua — eivätkä henkilöt tällä työmaalla ole lainkaan oman voiton tahi aineellisten etujensa takia antautuneet toimimaan. Heitä kannustavat pyhemmät pyyteet ja heidän mieliänsä innostaa se kaunis, rakas, jalo päämäärä, nimittäin kaikkien suomalaisten heimojen herättäminen ja valistaminen rauhallisoin keinoin! Siihen Liiton työ ja toiminta tähtää. Tahdotteko ymmärtää, mitä se on? Ell'ette, niin ajatelkaa silloin omaa kansallisuuttanne — omaa kalleintanne! Jopa silloin tajuatte meidänkin pyrkimyksiemme pyhyiden!

Kuusamossa 10/8 07.

»Laatokka»-lehdessä Paavo Ahava.

— *Turkkilaisia s manlaskuja* Ei susi lampaan kanssa yhtä mieltä ole. Leijona leijonan pentu on.

Neljäkymmentä viikosta ei voi kiskoa kaivosta yhden hullun vierittämää kiveä.

— 1,500 vuotta oli syyskuun 14 p:nä kulunut vanhimman kristillisen aikakauden etevimmän saarnamiehen ja kaunopuhujan Johannes Chrysostomuksen kuolemasta.

Vienan Karjalan Matkaopas.

Tuntematta ei voi mitään harrastaa ja rakastaa. Sen vuoksi soisin että V. K. Liitto toimittaisi suomeksi kartalla varustetun matkaoppaan Vienan Karjalassa ja ehkä toisen Aunuksessa, joissa matkailija reitittäin, samoin kuin Suomen matkaoppaassa, löytäisi tärkeimmät tiedot teistä, kylistä ja luonnosta kullakin matkalla.

Suomen Matkailijayhdistyksen johtokunnassa oli 1887 kuusi miestä, jotka keskenään jakoivat Suomen pääreitit ja toimittivat matkaoppaamme ensimmäisen painoksen yhtenä talvena. Jokainen kirjoitti reitin muistostaan hankkien mitä lisätietoja sai. Niinpä pyysin ja sain kumpanilta kirjeen, jossa hän kertoi reitin muistostaan. Nyt on se matkaopas nimiluetteloinen paras käsikirja Suomeen nähden.

Samalla tapaa voisivat varmaankin Liiton Karjalassa kulkeneet jäsenet jakaa sikäläiset reitit keskenään ja kertoa niistä mitä outo tarvitsee ja mielellään tahtoo tietää.

Helsingin oppilaitosten ja virastojen maanmittarijoukossa kyllä löytyy ystäviä, jotka laativat tarvittavat kartat. Ehkä joku kustantaja valmiin oppaan painattaisikin. Vienan Karjala tuskin voisi rakkaampaa käsikirjaa saada.

J. R. A.

Oppikeino sekin.

Ranskan, Englannin ja Saksan sivistyneissä perheissä on jokseenkin tavallista, että vanhemmat vaihtavat lapsia kasvavassa iässä tutustaaksensa heitä naapurimaan kieleen ja oloihin. Molemmat perheet koittavat parhaalla tavalla pidellä nuorta vierastansa saadaksensa omalle lapselleen yhtä hyvää kohtelua. Sellainen vierailu on tietysti molemmille mieleen. Kieleen ja uusiin oloihin he pian perehtyvät ja palatessaan on heillä ikihyviä ystäviä naapurimaassa.

Eivätkö vanhemmat Suomessa ja Vienan Karjalassa voisi noudattaa tuota käytännöllistä, halpaa ja mukavaa keinoa hankkiaksensa pojilleen oppia naapurimaasta? Kauppauralle pyr-